

Çocuk yazını söz konusu olduğunda öncelikli dikkat edilmesi gereken nokta bu kitapların seslendiği kitlenin gereksinimlerine uygunluğudur. Çocuğun yaşı, ekin düzeyi, beklentileri, gereksinimlerine göre düzenlenmiş bu kitaplar dikdörtgen, kare veya minyatür boyutlarında olabilir. İçindeki resimleri (kimi kez de fotoğraf) renkli veya siyah beyaz olabilir. Bunların yanında kitabın taşınabilecek boy ve ölçütte olması içlerindeki resimler ve bu resimlerin sayfalarda yer alış biçimi, boyanma teknikleri, bütünüyle çocuğun algı dünyasına uygun olmalıdır. Çünkü algılama her yaş grubunda farklı bir biçimde gelişmekte ve değişmektedir. Bebeklik döneminden çocukluğa geçişteki kitaplar tanıma ve algılamaya dayalıdır.

Bu tür kitaplar bebeğin ilk kitabı niteliğinde olduklarından canlandırma, resimleme ve dinleme yoluyla özellikle söz dağarcığını geliştirmeye yönelik olmalıdır. Bu aşamayı izleyen özel nitelikli kitaplar dört yaşına kadar olan çocuklar için geliştirilmiş kitaplardır.

Bu etkinlik kitaplarının öncelikli amaçları çocukların duyu organlarını kullanabilmesini sağlamaktır. Bir başka tür kitap da tekerleme ve yuva şarkısı kitaplarıdır. İsminden de anlaşılacağı gibi temel hedefleri çocukların dinleme becerilerini geliştirmektir. Yine resimli ninni kitapları da öncelikle çocuklarla duygusal yakınlık kurarak dil becerilerini ve algılama gücünü geliştirirler. Alfabenin tanıtıldığı ABC kitapları çocuğa alfabe bilgisini kazandıran kitaplardır. Bir başka kitap türü de sayı kitaplarıdır ki bu kitaplar sayı bilgisini gelişimini amaçlar. Çocukların gelişim süreçlerine göre değişen kitaplar kavram kitapları bir eşya, varlık ya da durumun tanımlanmasına, sınıflandırılmasına dayanır.

1. 2. ve 3. sorular yukarıdaki metne göre cevaplandırılacaktır.

1. Yukarıdaki metnin anlatımıyla ilgili hangisinden yararlanılmamıştır?

- A) Tanımlama yapılmıştır.
- B) Amaç bildiren cümlelerden bahsedilmiştir.
- C) Kişileştirmeye yer verilmiştir.
- D) Deyim kullanılmıştır.

2. Aşağıdakilerden hangisi metinde bahsedilen çocuk kitaplarının bir özelliği değildir?

- A) Kitapta kullanılan resimlerin çocuğun algı dünyasına uygun olmalıdır.
- B) Kelime haznesini geliştirmeye yönelik olmalıdır.
- C) Çocukların rahat okuyacağı nitelikte olmalıdır.
- D) Kitap taşınabilecek boy ve ölçüde olmalıdır.

3. Aşağıdakilerden hangisi metinde bahsedilen çocuk kitabı türlerinden biri değildir?

- A) ABC kitapları
- B) İlk okuma kitapları
- C) Sayı kitapları
- D) Tekerleme kitapları

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "korumak, sahip çıkmak" anlamında bir deyim kullanılmıştır?

- A) Ağzı var, dili yok sanki hiç sesini duymadık.
- B) Ailesine her zaman kol kanat germiş, onları hiç mağdur etmemişti.
- C) Yapılanları asla unutmayacağım, bunların hesabını senden soracağım.
- D) Gerçeklere gözlerini kapasa da sonuç değişmeyecek.

Yapısı bakımından harabe gecekonduları andıran şiirleri hiçbir zaman sevmemişimdir. Benim için gerçek şiir hem yapısıyla hem diliyle hem de vermek istediği mesajla bir bütün olmalı ve dimdik ayakta durmalıdır.

5. **Bu metinde geçen "harabe gecekonduları andıran şiir" ifadesiyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Biçim ve içerik uyumunun istenilen seviyede olmaması
- B) Özgün bir söyleyiş oluşturmaması
- C) İçerikten çok biçimin ön planda olması
- D) Seslendiği kitlenin sanat anlayışının yetersiz olması

Sanatçı toplumsal sorunlara eğileceği yerde, dizelerinde kendi kaygılarının peşinden gitmeyi yeğliyor.

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisi bu cümleyle anlamca aynı doğrultudadır?**

- A) Sanatçı, sanatını toplumun emrine vermelidir ve toplumsallığı ilke edinmelidir.
- B) Sanatçı, eserlerinde bireyselliğini arka plana atmamalıdır.
- C) Eserlerine kendinden bir şeyler koymayan sanatçı başarıya ulaşamaz.
- D) Sanatın içinde bireysellik ve toplumsallık aynı ölçüde yer almalıdır.

Sanatını hobi olarak yapan kimse, ne kadar güzel renk ve çizgi kullanırsa kullansın sanatçı kabul edilemez.

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisi bu cümleyle anlamca aynı doğrultudadır?**

- A) Sanatı yaşamının merkezine koyanlar ancak sanatçı olarak nitelendirilir.
- B) Birçok insanın güzel resim yapma yeteneği vardır.
- C) Sanatçı olarak bilinen fakat bu unvanı hak etmeyen kimseler vardır.
- D) Başarılı eser vermek, sanatçı olmak için bir kriter değildir.

1. anlayacaksınız
2. hayatı daha iyi
3. insanın hayatının
4. arasındaki olaylar
5. farkını bir düşünün
6. en yavaş yılları
7. en hareketli yıllarıyla

8. **Numaralanmış ifadelerden anlamlı bir cümle oluşturulunca hangisi sondan üçüncü olur?**

- A) 2
- B) 4
- C) 5
- D) 6

(I) Bugün kullandığımız deri, çağlar boyunca kullanılan en eski doğal malzemelerden biridir. (II) Koyun, keçi, sığır gibi birçok hayvanın derisinden ayakkabı, ceket, mont, çanta ve daha aklımıza gelecek birçok ürün elde edilmektedir. (III) Ayakkabının yapısı, insan ayağının şeklini büyük ölçüde etkilemektedir. (IV) Ama derinin kullanımı yalnızca bunlarla sınırlı değildir. (V) Başta avcılık olmak üzere birçok alanda dericilik önem arz etmektedir. (VI) Mobilya ve müzik aleti yapımında da derinin kullanıldığı bilinmektedir.

9. **Bu metinde numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?**

- A) II
- B) III
- C) IV
- D) V

Günümüzde birçok çocukta görülen okul korkusunun temel sebebi, sorumluluk almayarak yetişen çocukların okulda da sorumluluk almak istemesidir. Bebeklikten itibaren anne ve babalar çocukların yapacakları işleri sahiplenmesi bu durumu ortaya çıkarmıştır. Bu yanlış bir tutumdur. Çünkü okula gitmekten korkan çocuklar genelde --- çocuklardır.

10. **Bu metinde düşüncenin akışına göre boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?**

- A) dikkatini toplayamayan aileler tarafından sürekli eleştirilen
- B) çevresine karşı daha da ilgisiz olan
- C) daha önce sorumluluk almamış ve ailelerce korunmuş
- D) kusursuzluk isteyen, yanıştan korkan

Günümüz medyasında köşe yazıları magazinci olarak tabir edilen kişiler tarafından yazılmaya başlandı. Zamanın birinde siyaset veya ekonomi alanında köşe yazısı kaleme alanlar bile magazine kayıyorlar. Okunmak, gündemde kalmak için bunun bir zorunluluk olduğunu düşünüyorlar. Bir ömür harcanarak yazılan bilimsel kitaplar en fazla bir kaç bin satarken, nerden geldiği bilinmeyen bilgilerle, efsanelerle yazılan kitaplar rekora koşuyor. Televizyonlarımızda dizi ve magazin haberleri yayınlamaktan akli başında programlara zaman kalmıyor. "Dünyayı yerinden oynatan" haberler çabucak geçiştiriliyor, manken, sanatçı, sarhoş sürücü, yıkım haberleri dakikalarca yayınlanıyor. Bu haberlerden biri bitiyor, diğeri başlıyor.

15. Aşağıdakilerden hangisi bu metinde yakınılan durumlardan biri değildir?

- A) Toplumunu ilgilendiren ciddi konuların gerektiği kadar medyada yer bulmaması
- B) Televizyonlarda sıradan olayların abartılarak anlatılmasına
- C) Gazetelerdeki köşe yazarlarının konuları değiştirmesi
- D) Bilimsel kitaplara olan merakın yetersiz olduğu

İnsan, öğrenmeye istekli olduğunda gelen bilgiye karşı daha dikkatli olur. Onu algılamak için elinden geleni yapar. İstek ve azimle işe yönelen insanın zihni diğer durumları göre daha etkindir. Anlamaya yöneldiği için zihin sürekli tetiktedir. Bu da incelemeye alınan içeriğin hafızadaki bilgi yapısıyla bağlantı kurulmasını sağlar. Zihin sözcüklerle değil, onun anlamıyla uğraşır. Böylelikle zihin pasif değil, yorumlayıcı, organize edici ve çözümleyici pozisyonundadır.

16. Bu metinde öğrenme ile ilgili anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Uzun zaman alan eylemler bütünüdür.
- B) Her yaşta öğrenme gerçekleşir.
- C) Bedensel yeterlilikler ön plandadır.
- D) Zihin motivasyonu ile yakından ilgilidir.

Bilim dallarına ilgi duymayan insanlar için doğada gördükleri olaylar, şaşırtıcı yani olmayan, sıradan kurallardır. Ancak bilim ile uğraşan insanlar için bu olaylar; buldukça ve keşfedildikçe farklılaşan, birbirinden ilginç ve sürekli araştırılması gereken olaylardır.

17. Bu metinde bilim adamlarının hangi özelliği vurgulanmıştır?

- A) Çalışmaları ile insanlara yol gösterdikleri
- B) Gördükleri olaylar karşısında farklı tepkilerde buldukları
- C) Düşünce yapılarının diğer insanlardan farklı olduğu
- D) Açık fikirli ve araştırmayı sevdikleri

Okumak insan için bir zevk, bir eğlence olduğu kadar hiç kuşkusuz eğitici bir eylemdir de. Bilgilerimizi artırarak, usumuzu işleterek düşüncemizi görüşümüzü genişleten bir eylemdir. Okuyan insan olayları değerlendirmede, çevresini tanımada, yaşamın tadını çıkarmada, okumayandan daha üstün bir durumdadır. Ne var ki, okumak bir araçtır, amaç değildir. Bize kavrayış üstünlüğü, duygu inceliği, olgunluk kazandırmayan bir okumanın ne önemi olabilir? Birçok insan gözlemlerle, çevresinden aldıklarıyla da erdeme, olgunluğa, kavuşabileceği gibi fakülteler bitirdiği halde bu gibi değerlere erişemeyenler de yok değildir.

18. Aşağıdaki ifadelerden hangisi parçada anlatılanlara ters düşmektedir?

- A) İnsana bir şeyler kazandırmayan okuma eyleminin çok da anlam taşıyacağı söylenemez.
- B) Okumak insanı eğlendirirken eğiten, akli işleterek düşüncüyü geliştiren bir faaliyettir.
- C) Okuyan birey birçok alanda kendini geliştirmektedir.
- D) Kendimizi bulma, tanıma ve geliştirme de amaçlarımızdan biride okumaktır.

19. ve 20. sorular aşağıdaki metne göre cevaplandırılacaktır.

Online yapılan bir bilgi yarışmasında ilk yedi sıralamasına giren Aydın, Büşra, Caner, Doruk, Enes, Fatma ve Gönül adlı öğrencilerdir. Bilgi yarışması 50 sorudan oluşmaktadır ve her soru 2 puan değerindedir. Sıralama ile ilgili şunlar bilinmektedir:

- Enes yarışmayı 96 puanla ilk sırada tamamlamıştır.
- Doruk ile Büşra yarışmayı arka arkaya bitirmiştir fakat ilk üç içinde bitirmemiştir.
- Caner yarışmayı yedinci sırada ve 64 puan ile bitirmiştir.
- İkinci sıradaki yarışmacı erkektir ve aldığı puan 90'dır.
- Gönül'ün yarışmadan aldığı puan 88'dir.

19. Verilen bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi kesinlikle yanlıştır?

- A) Doruk en fazla 86 puan almıştır.
- B) Altıncı sıradaki öğrencinin cinsiyeti kızdır.
- C) Fatma yarışmayı beşinci sırada bitirmiştir.
- D) Büşra yarışmadan en az 66 puan almıştır.

20. Verilen bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi kesinlikle doğrudur?

- A) Fatma yarışmayı en fazla 82 puanla bitirmiştir.
- B) Aydın yarışmayı üçüncü sırada tamamlamıştır.
- C) Büşra yarışmayı beşinci sırada bitirmiştir.
- D) Yarışmacıların aldıkları puan en fazla 590'dır.